

Sammanträdestid 16.3.2026 15.00–17.26

Sammanträdesplats Stadshusets sammanträdesrum 3, sjätte våningen

Ärenden som behandlas

16 § Sammanträdet laglighet och beslutsförhet

17 § Val av protokolljusterare

18 § Godkännande av arbetsordning

19 § Tjänsteinnehavarbeslut som omfattas av nämndens upptagningsrätt och som tillkännages

20 § Miljönämndens bokslut 2025

21 § Utlåtande om förslaget till övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan för åren 2026–2032

22 § Utlåtande om den regionala allmänna vattenförsörjningsplanen för Kymmenedalen och Södra Karelen till 2040

23 § Miljönämndens behandling av miljö- och hälsoskyddets utfall för 2025, miljö- och hälsoskyddet, 2026

24 § Korrigering till Kotka stads och Pyttis kommuns taxa för granskning av täktplan samt tillsyn över täktverksamhet

25 § Upphandlingsbeslut om direktköp av mätinstrument för luftkvalitet

26 § Övriga ärenden (gemensamma)

Deltagare*Beslutsfattare*

Matti Kekarainen	Ordförande
Tuija Pajala-Kauranen	Vice ordförande
Pekka Jaakkola	Medlem
	Ankomst kl. 16.28, under § 25
Ulla Putkonen	Medlem
Olavi Pöyhönen	Medlem
Jarkko Vuorela	Medlem
	På plats § 16–28, lämnade kl. 16.54
Jarmo Kulhelm	Medlem
	Pyttis §16–26, lämnade kl. 16.34
Tiina Helle	Medlem
	Pyttis §16–26, lämnade kl. 16.34
Anne Laitinen	Sekreterare på sammanträdet
Maria Korhonen	Sekreterare på sammanträdet
Olli Kekkonen	
	Repr. för stadsstyrelsen, på plats § 16–27, lämnade kl. 16.44
Vilma Maaranen	
	Repr. för ungdomsfullmäktige, Pyttis § 16–26, lämnade kl. 16.34
Lilja Länsimies	
	Repr. för ungdomsfullmäktige, Kotka
Milja Peri	
	Repr. för ungdomsfullmäktige, Kotka
Päivi Sandås	

	Stf. jurist
Kati Halonen	Föredragande
	Miljödirektör
Eero Mikkellä	Föredragande
	Byggnadstillsynschef
<i>Övriga deltagare</i>	
Lauri Eerola	
	Medlem i revisionsnämnden, § 16–28, lämnade kl. 16.54
kari.ollikainen@kotka.fi Kari	
	Medlem i revisionsnämnden, på Teams
Jenna Sandberg	Ersättare
<i>Frånvarande</i>	
Maarit Räsänen	Medlem
Venla Eskola	
Kristina Lönnfors	
	Kanslichef

UnderskrifterOrdförande Kekarainen Matti
Sekreterare Laitinen Anne**Protokolljusterare**Vuorela Jarkko
Putkonen Ulla

Protokollet allmänt tillgängligt 23.3.2026

I det allmänna datanätet www.kotka.fi/esityslistat

16 § Sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Sammanträdet konstateras vara lagligt och beslutfört.

Beslut:

Konstaterades.

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.

17 § Val av protokolljusterare

Två protokolljusterare väljs.

Beslut:

Till protokolljusterare valdes medlemmarna Jarkko Vuorela och Ulla Putkonen.

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.

18 § Godkännande av arbetsordning

Godkänns i enlighet med listan.

Beslut:

Godkändes.

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.

19 § Tjänsteinnehavarbeslut som omfattas av nämndens upptagningsrätt och som tillkännages

Föredragningstext:*Enligt*

10 § i kap. 5 i förvaltningsstadgan används upptagningsrätten för tjänsteinnehavarbesluten vid sidan av stadsstyrelsen av den nämnd som den ifrågavarande tjänsteinnehavaren lyder under. I 92 § i kommunallagen definieras på vilka beslut nämnden inte kan använda upptagningsrätt.

Tjänsteinnehavare som lyder under miljönämnden, på vilkas beslut upptagningsrätten enligt kommunallagen kan användas:

- *Miljö- och hälsoskyddschef*
- *Byggnadstillsynschef*
- *Miljödirektör*

Tjänsteinnehavare som lyder under miljönämnden, vilkas beslut har fattats med stöd av speciallagstiftning och meddelas till nämnden för kännedom:

- *Miljö- och hälsoskyddschef*
- *Hälsoinspektör*
- *Miljö- och hälsoskyddsplanerare*
- *Hygienikerveterinär*
- *Miljödirektör*
- *Miljöinspektör*
- *Miljövårdsplanerare*
- *Miljötekniker*
- *Byggnadstillsynschef*
- *Inspektionsingenjör*
- *VVS-inspektionsingenjör*

- *Inspektionsarkitekt*
- *Övervakningsingenjör*
- *Jurist*

De tjänsteinnehavarbeslut som ovan nämnda tjänsteinnehavare fattat under tiden 30.1.2026–15.3.2026 finns till påseende för beslutsfattarna i portalen för förtroendevalda.

Beslutsförslag:

Miljönämnden

konstaterar att ovan nämnda tjänsteinnehavarbeslut har varit tillgängliga för nämnden i elektronisk form i portalen för förtroendevalda och att varken upptagningsrätten eller besvärsrätten enligt kommunallagen utnyttjas med anledning av tjänsteinnehavarnas framlagda beslutsprotokoll.

Beslut:

Konstaterades.

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §

20 § Miljönämndens bokslut 2025

Beredare

Miljödirektör Kati Halonen, tfn 044702 4805

Miljö- och hälsoskyddschef Tuomas Hiltunen, tfn 040577 2198

Byggnadsinspektör Eero Mikkela, tfn 040055 6058

Ekonomikoordinator Jonna Nurmela tfn 040120 8367

Föredragningstext

Det externa verksamhetsbidraget för verksamhet som lyder under miljönämnden i bokslutet för 2025 är -1 083 414 euro, vilket är cirka 517 000 euro bättre än budgeterat.

Verksamhetsintäkterna är 1 397 940 euro och utföll 723 140 euro över budget, vilket i huvudsak beror på ökningen av byggnadstillsynens avgiftsintäkter (en ökning på över 500 000 euro) till följd av storprojektet för batterimaterialfabriken.

Verksamhetskostnaderna var 2 481 353 euro och utföll 205 854 euro över budget. Den huvudsakliga orsaken bakom ökningen av verksamhetskostnaderna var de ökade köpen av tjänster, vilket i sin tur är följd av att kostnaderna för veterinärtjänster ökade (ca 247 000 euro över budget).

På motsvarande sätt gjordes i personalkostnaderna ca 21 000 euro besparingar jämfört med budgeten.

I bilagan finns de nämnden underlydande ansvarsområdenas rapportering om sin verksamhet och sina mål för 2025 som är bindande gentemot nämnden.

Beslutsförslag

Miljönämnden antecknar för kännedom bokslutet för 2025.

Bilagor

Bilaga 20.1. Bokslut 2026, miljönämnden, 2026

Föredragande

Miljödirektör Kati Halonen

Beslut

Antecknades för kännedom.

Verkställighet

Utdrag: Miljödirektör Kati Halonen
Ekonomikoordinator Jonna Nurmela

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.

21 § Utlåtande om förslaget till övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan för åren 2026–2032

Beredare

Miljöinspektör Mette-Maaria Skyttä, tfn 040588 4447

Föredragningstext

Miljöministeriet och Tillstånds- och tillsynsverket ber om utlåtande från miljönämnden i Kotka om förslaget till övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan för åren 2026–2032.

I Finland har Östersjöns tillstånd övervakats långsiktigt och den insamlade informationen utnyttjas i verkställandet av lagstiftning, sektorernas tillståndsgivning samt bedömning av det marina ekosystemets tillstånd. EU:s naturrestaureringsförordning som antogs 2024 betonar värdet av data om det marina området och förutsätter data om naturtypernas utbredning och tillstånd. Dessa krav tillgodoses med övervakningsprogrammet för Finlands havsförvaltningsplan och inventeringsprogrammet VELMU. Övervakningsprogrammets tredje period (2026–2032) fokuserar på förbättring av informationens kvalitet och stärkande av den metodologiska expertisen i synnerhet inom övervakning av skräp, undervattensbuller och vattenväxter. Programmet omfattar Finlands hela havsområde från kusten till den ekonomiska zonens yttre gräns och genomför EU:s havsmiljödirektiv baserat på nationell lagstiftning.

Det omfattande myndighets- och forskningssamarbetet stöder beslutsfattandet i komplicerade miljöfrågor. Huvudmålet för övervakning av havsförvaltningen är att producera information om den marina miljöns nuvarande tillstånd i förhållande till god status. Denna information styr planeringen av åtgärdsprogrammet för Finlands havsförvaltningsplan samt uppföljningen av miljömålen och åtgärdernas effekter. Enligt rapporten Havsmiljöns tillstånd i Finland 2024 har en god status inte uppnåtts i alla havsområden. De viktigaste problemen är övergödning, obalansen i näringsväven i ekosystemet på öppet hav och den dåliga statusen i vissa habitat och hos vissa artbestånd samt ökningen av undervattensbuller och främmande arter. Positiv utveckling kan ses i mängden miljögifter och skräp på stränderna men på vissa platser överskrids tröskelvärdena fortfarande. Finlands totala näringsbelastning till Östersjön har minskat något under de senaste 20 åren, men belastningen är fortfarande för stor.

Havsförvaltningsplanen innehåller allmänna miljömål som syftar till att styra utvecklingen mot en god status i den marina miljön. Övervakningen av havsförvaltningen genomförs som en helhet som består av flera övervakningsprogram, inklusive den obligatoriska kontrollen av havs- och kustvatten i anslutning till miljö tillstånd. Uppföljningsdata om mänsklig belastning sammanställs från den långvariga övervakningen, kontroller enligt tillståndsvillkoren samt annat material som lämnas till myndigheterna. Sådan mänsklig belastning omfattar till exempel fiske, sjöfart och muddringar.

Övervakningsprogrammet innefattar olika slags underprogram. Övervakningen omfattar havsdäggdjur och havsfåglar, bottenhabitat och habitat i strandzonen, den biologiska mångfalden och främmande arter, övergödning, nedskräpning samt undervattensbuller, orenheter i miljön och mänsklig föda. I underprogrammen presenteras den ansvariga myndigheten, indikatorerna och miljömålen för varje underprogram, information om beräkningar, tidsmässig omfattning, kvalitetssäkringsmetoder, informationshantering och utvecklingsbehov.

Begäran om utlåtanden och bilagorna återfinns i tjänsten utlåtande.fi med sökordet: Begäran om utlåtande om förslaget till övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan för åren 2026-2032.

Serviceenheten för miljövård i Kotka lämnar följande utlåtande:

Kotka ligger vid Finska vikens kust och således finns tät växelverkan mellan havets tillstånd och havsnaturen samt stadsutvecklingen, hamnverksamheten, industrin, rekreativ användning och naturskyddet. Ur Kotka stads miljövårds perspektiv erbjuder övervakningsprogrammet en enhetlig och täckande struktur för granskning av tillståndet i Finska vikens havsområde, med beaktande av särdragen hos kustvatten och områdesindelningen enligt HELCOM samt vattentyperna enligt EU:s ramdirektiv för vatten.

Övergödning som orsakas av alltför stor näringsbelastning är det största problemet i Östersjön som påverkar hela ekosystemet. Havsområdet utanför Kotka stad påverkas kraftigt av belastningen från näringsämnen och suspenderat material, vilket syns som grumling av vattnet, ökad algblomning och ett dåligt syreläge i botten. Skyfallen som ökar i och med klimatförändringarna och flödesvariationen i älvar framhäver behovet av att rikta in lösningarna för dagvatten och avrinningsområden korrekt. Havsområdets tillstånd kan på lång sikt förbättras även i samarbete med aktörer inom jordbruket, skogsbruket och torvproduktionen, exempelvis genom att främja praxis som skyddar vattendrag. Effekterna av den spridda belastningen på havsområdets tillstånd kan inte mätas lika direkt som punktbelastningen, vilket framhäver behovet av att utveckla övervakningsmetoderna.

Belastning på grund av dikningar kan minskas genom att iståndsätta diken endast när det är nödvändigt samt genom att kvarhålla avrinningsvatten med hjälp av olika lösningar för vattenskydd. Noggrann behovsprövning och planering av iståndsättningsdikningar är centrala metoder för att minska belastningen från suspenderat material. Exempelvis fördröjningsbassänger och olika andra uppdämningskonstruktioner jämnar ut flöden och minskar transporten av suspenderat material. Trämateriäl är viktigt för vattenorganismer och utökande av det i diken kan samtidigt främja vattenskyddet samt den biologiska mångfalden och naturrestaurering. Våtmarker förbättrar vattenkvaliteten och erbjuder habitat i synnerhet för vattenfåglar.

Små muddringar som i huvudsak genomförs av privatpersoner har ofta felaktigt bedömts påverka tillståndet i vattendraget positivt. Muddringarna ökar möjligheterna att använda vattendraget, för till exempel båtliv eller bad, men kan samtidigt försämra bottenhabitat och frigöra näringsämnen och skadliga ämnen i vattnet. Guiden för små muddringar från 2025 bidrar till vägledningen och medvetenheten. Dess effekt kan följas genom nedladdningsfrekvensen för att se om handboken verkligen vägleder till att utnyttja miljömässigt mer hållbara alternativ och om den minskar antalet små muddringar eller bidrar till mångsidigare metoder för upprustning av stränder. Vid många objekt kan behoven hos strandens användare tillgodoses med hjälp av åtgärder som är mindre skadliga än muddring, såsom slåtter av vattenväxter eller omprövning av brygglösningar, utan skadliga miljökonsekvenser.

Stadens miljövård anser att förebyggandet av nedskräpning är ett gemensamt ansvar där både stadens invånare och städerna själva spelar en central roll. Från invånarna önskas ansvarsfull avfallshantering, att man undviker nedskräpning samt deltar i att hålla näromgivningen ren exempelvis genom att sortera korrekt och minska mängden skräp på stränderna.

Av städerna måste det förutsättas konsekvent verksamhet i förebyggandet av nedskräpning bland annat i form av tillräckliga avfallshanteringslösningar, tydlig kommunikation och förebyggande strukturella lösningar. Stadens egen verksamhet, såsom underhållet av allmänna områden, evenemangsarrangemang och upphandlingar, är viktiga i och med rollen som föredöme. Konsekvent och synligt förebyggande av nedskräpning stöder invånarnas engagemang och främjar det gemensamma målet som är en ren och trivsamt havs- och stadsmiljö. Samma ansvar gäller även områden som ägs av staten, där de myndigheter och aktörer som bedriver verksamhet i området måste för egen del se till att nedskräpning förebyggs och omgivningen hålls ren.

Till havet transporteras betydande mängder skräp med dagvatten från städerna. I planeringen av utloppsplatserna för dagvatten är det viktigt att ta hänsyn till läget och miljökonsekvenserna. Utloppsplatserna bör lokaliseras till sådana platser där skadorna blir minst samt i första hand till områden där dagvatten kan fördröjas, filtreras och infiltreras i marken innan det hamnar i vattendrag. Fördröjnings- och infiltrationslösningarna samt andra naturbaserade metoder för dagvattenhantering minskar transporten av både skräp och andra skadliga ämnen till havet.

När dagvattenlagstiftningen förnyas är det viktigt att säkerställa att städerna förfogar över tillräckliga och effektiva verktyg för dagvattenhanteringen. Samtidigt måste lagstiftningen föreskriva tydliga skyldigheter att utarbeta högklassiga dagvattenplaner och genomföra hanteringsåtgärder.

Övervakningsprogrammets övervakning av den biologiska mångfalden samlar in information om skyddsområden, arternas livsmiljöer, hinder för vandringsfiskar samt spridningen av skadliga främmande arter. Konstruktioner som formats av människan, såsom hamnar och bryggor, kondensatbassänger vid datacenter och kärnkraftverk, är centrala spridningsruttor av främmande arter och viktiga övervakningsobjekt.

Övervakningsprogrammen genererar information om den marina miljöns tillstånd, orsaker till förändringar i det och framsteg mot en god status samt säkerställer bedömningen av indikatorer och effekterna av åtgärder.

Det kan finnas behov av att i städernas LUMO-program ange mål som är viktiga med tanke på havsnaturen, såsom anläggning av våtmarker, bekämpning av erosion, förebyggande av spridningen av främmande arter samt vård av strandområden i naturligt tillstånd. Sådana åtgärder bidrar till ökat intresse hos invånarna och möjliggör en konkret kontakt med naturvården.

Städernas LUMO-program kan utnyttja befintliga övervakningsdata, styra konkreta och genomförbara åtgärder och säkerställa att stadsutvecklingen stöder havsnaturens välbefinnande på ett hållbart sätt.

Beslutsförslag

Kotka stads miljönämnd lämnar till miljöministeriet och Tillstånds- och tillsynsverket utlåtandet enligt ovan om förslaget till övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan för åren 2026–2032.

Föredragande

Miljödirektör Kati Halonen

Behandling av ärendet

Anföranden gjordes av medlemmarna Tiina Helle och Jarmo Kulhelm.

Beslut

Godkändes.

Verkställighet

Beredare

Utlåtandet skickas per e-post till Tillstånds- och tillsynsverkets registratorskontor på adressen kirjaamo@lvv.fi senast 27.3.2026 kl. 16.00. I utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret LVV-U/23048/2026.

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.

22 § Utlåtande om den regionala allmänna vattenförsörjningsplanen för Kymmenedalen och Södra Karelen till 2040

Beredare

Miljöinspektör Mette-Maaria Skyttä, tfn 040588 4447

Hälsoinspektör Mirva Lahtela, tfn 044702 4807

Föredragningstext

Den allmänna vattenförsörjningsplanen för Kymmenedalen och Södra Karelen till 2040 syftar till att utveckla en täckande vattenförsörjning för landskapen och trygga driftsäkerheten.

I planen granskas vattenanskaffning, -behandling och -distribution samt avledning och hantering av spill- och avloppsvatten, med beaktande av störningar under såväl normala förhållanden som undantagsförhållanden. Planens tidshorisont sträcker sig till år 2040. Planen genomför vattenförsörjningsstrategin för östra och södra Finland som koordineras av Livskraftscentralen och dess åtgärdsplaner för vattenförsörjningen i Kymmenedalen och Södra Karelen samt vidare den nationella vattenförsörjningsreformen.

I planutkastet identifierades centrala utvecklingsbehov som rör organisering av vattenförsörjningen, vattenanskaffning, och -distribution samt avledning och hantering av spill- och avloppsvatten. För dessa behov presenterades även alternativa lösningsmodeller. Utvecklingsobjekten, åtgärdsförslagen och tidsplanen presenterades i planen. I utarbetandet av planen har kommunerna i landskapen, vattentjänstverken som dessa äger samt NTM-centralen medverkat och konsult har varit Ramboll Finland Oy.

Kotka stads serviceenhet för miljötjänster har bekantat sig med planutkastet Allmän vattenförsörjningsplan för Kymmenedalen och Södra Karelen till 2040 och framför följande som sitt utlåtande:

Säkerställandet av tillgången till hushållsvatten är ett långsiktigt projekt som genomförs av vattentjänstverken i området i samarbete med kommunerna och andra intressegrupper. I den allmänna planen har man på ett bra sätt identifierat utvecklingsbehoven i Kotka–Pyttis-området: tryggande av tillgången till vatten och driftsäkerhet. I den allmänna planen föreslås att det ska göras en utredning av Kymenlaakson Vesi Oy:s reservvattenkällor med beaktande av hela Kymmenedalen och samarbetet. Det föreslås att man i utredningen ska kartlägga inrättande av eventuella nya vattentäkter, genomförande av nödvändiga förbindelsevattenledningar samt användning av Kymmene älvs ytvattentäkt även för produktion av hushållsvatten när det behövs. Det är viktigt att utreda reservvattenförbindelsen från Pyttis i riktning mot Lovisa.

De åtgärder för förbättring av driftsäkerheten som föreslås i den allmänna planen, såsom utveckling av egendomsförvaltningen och utarbetande av en plan för egendomsförvaltningen samt utredning av nivån för saneringsskuld och säkerställande av en tillräcklig saneringsnivå är motiverade.

Som utmaningar lyfter man fram också vattentjänstverkens tillräckliga resurser, utveckling av sin verksamhet och tillräckliga beredskap. Dessa utmaningar kan identifieras särskilt för mindre aktörer. Utvecklingsförslagen går i rätt riktning: i organiseringen av vattenförsörjningen skulle effektivisering kunna uppnås genom sammanslagning av vattentjänstverk för att på så sätt minska antalet aktörer.

I planen föreslås åtgärder för både sammanslagning av andelslag och fusionering av kommunala vattentjänstverk och vattenbolag eller driftsamarbete mellan dessa. Det föreslås att organiseringen av vattenförsörjningen med nuvarande aktörer också ska utvecklas genom olika slags mer systematiska samarbetsformer.

Kotka stads miljötjänster har i samarbete med Pyttis kommun och Kymen vesi inlett utarbetandet av en skyddsplan för Laajakoski grundvattenområde i Kotka och uppdateringen av skyddsplanen för Fagerö, Korkiaharju och Broby grundvattenområden i Pyttis. Skyddsplanen för grundvattenområden är ett verktyg för trygghet av hushållsvatten, hållbar användning av grundvattentillgångar och miljövard. I Pyttis Fagerö finns fast bebyggelse och med fast bebyggelse jämförbar bebyggelse. Enligt Kotka stads och Pyttis kommuns miljövarðsföreskrifter är också infiltration av grå avloppsvatten från disk- och tvättmaskiner förbjudet i ett grundvattenområde. Tömning av slutna tankar är inte den långsiktigt mest hållbara lösningen med tanke på miljö, logistik eller kostnader. Det är motiverat att utreda en centraliserad och kontrollerad avloppslösning för Pyttis Fagerö både av miljövarðs- och hälsoskyddsskäl.

Avloppssystemet i Varissaari i Kotka förnyades sommaren 2025. Systemet i fråga betjänar hanteringen av avloppsvatten från restaurangverksamhet. Varissaari kan strykas från sammanställningen av planeringsalternativ för avloppsreningsverk och avloppssystem för Kymmenedalen. Vad gäller Kotka skärgård beskrivs inga alternativ för avloppshanteringen i planen. I fortsättningen måste man granska olika alternativa genomföranden, såsom fastighetsspecifika lösningar, små reningsverk eller gemensamma system, med beaktande av invånarantalet i området, säsongvariationen och miljöförhållandena. För skärgårdens del måste även frågor kring tillgången till och kvaliteten på hushållsvatten beaktas. Tillgången till hushållsvatten för den fasta bosättningen på Kyrkogårdsö måste lösas. Enskilda områdes utvecklingsbehov i anslutning till tillgången till och kvaliteten på hushållsvatten samt avloppshanteringen inkluderas i kommunens vattenförsörjningsplan som ska utarbetas i framtiden.

Det är viktigt att förtydliga ordnandet av och ansvarsfördelningen för dagvattenhanteringen. Det är viktigt att precisera hur ansvaret fördelas mellan kommunen, vattentjänstverket och fastighetsägarna samt vilka investerings- och planeringsbehov detta medför. Avvecklandet av blandavlopp och åtgärderna för att uppnå detta är ur Kotkas stads miljövarðs perspektiv centrala frågor med tanke på avloppsnätets driftsäkerhet och hanteringen av läckor.

Vad gäller Mussalö avloppsreningsverk måste kraven i direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse beaktas, och tryggheten av reningsverkets verksamhetsförutsättningar är en central faktor med tanke på vattendragen och miljövarðden i området.

Samarbetet mellan staden och vattentjänstverken är etablerat och välfungerande och skapar en god grund för eventuella organisatoriska förändringar. Städernas och kommunernas roll som ägare, organiseringsansvariga och myndigheter bör förtydligas i förvaltningsstadgor och koncerndirektiv, i synnerhet vad gäller principerna för ägarstyrningen, investeringsbeslut, riskhantering, beredskap och dagvattenhantering.

Den allmänna vattenförsörjningsplanen för Kymmenedalen och Södra Karelen stöder den regionala driftsäkerheten och en hållbar regional vattenförsörjning. Fortsatt utredning av alla åtgärder som föreslagits, inklusive eventuell sammanslagning av vattenförsörjningsorganisationer, är motiverat med tanke på att förtydliga investeringsförmågan och ägarstyrningen.

Beslutsförslag

Miljönämnden i Kotka lämnar ett utlåtande enligt ovan om planutkastet Allmän vattenförsörjningsplan för Kymmenedalen och Södra Karelen till 2040.
Paragrafen justeras vid sammanträdet.

Bilagor

Bilaga 22.1. Allmän vattenförsörjningsplan för Kymmenedalen och Södra Karelen till 2040
Planeringsalternativ för att trygga vattenförsörjningens funktioner och stärka driftsäkerheten Planutkast 2.2.2026, miljötjänsterna, 2026

Föredragande

Miljödirektör Kati Halonen

Behandling av ärendet

Anföranden gjordes av ordförande Matti Kekarainen och medlem Tiina Helle.

Beslut

Godkändes.
Denna paragraf granskades vid sammanträdet.

Verkställighet

Utdrag: Beredare
Elektroniskt Serviceenheten för miljö- och hälsoskydd ymparistoterveys@kotka.fi Elektroniskt till adressen jyri.rautiainen@ramboll.fi senast 17.3.2026 med referensen
BEGÄRAN OM UTLÅTANDE Planutkast Allmän vattenförsörjningsplan för Kymmenedalen och Södra Karelen till 2040

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.
Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.

23 § Miljönämndens behandling av miljö- och hälsoskyddets utfall för 2025, miljö- och hälsoskyddet, 2026**Föredragningstext**

Kotka stads miljö- och hälsoskydd gör årligen upp en tillsynsplan för att styra sin verksamhet, för att främja tillsynens planmässighet och kvalitet samt för att förenhetliga tillsynen. Tillsynsplanens förverkligande rapporteras till miljönämnden årligen. Planen för år 2025 är godkänt av miljönämnden (12.12.2024 § 142).

För nämndbehandlingen samlas tillsynsuppgifterna huvudsakligen in från den riksomfattande tillsynsdaten. Utfallet rapporteras elektroniskt till centralförvaltningsverken och går igenom i tillsynsenheten. Vill bedömningen av planens förverkligande måste exempelvis det gemensamma riksomfattande tillsynsprogrammet för miljö- och hälsoskyddet och dess sektorspecifika tillsynsprogram beaktas.

De planmässiga inspektionerna för år 2025 förverkligades endast delvis. Resurser användes även för annat än det planmässiga inspektionsarbetet, exempelvis för handledning av aktörerna, arbete i intressegrupper, utbildning, behandling av anmälningar och ansökningar samt utfärdande av intyg.

Barnkonsekvensbedömning

Beslutet medför inga direkta och/eller långvariga konsekvenser för barns och ungas välbefinnande.

Beslutsförslag

Antecknas för kännedom.

Bilagor

Bilaga 23.1. Miljö- och hälsoskyddets utfall för 2025, miljö- och hälsoskyddet, 2026

Föredragande

Miljödirektör Kati Halonen

Behandling av ärendet**Beslut**

Antecknades för kännedom.

Verkställighet

Utdrag: Miljö- och hälsoskyddsplanerare Jenny Holm

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.

24 § Korrigering till Kotka stads och Pyttis kommuns taxa för granskning av täktplan samt tillsyn över täktverksamhet**Beredare**

Miljöinspektör Heli Kiviranta, tfn 044702 4803

Föredragningstext

Miljönämnden i Kotka godkände 29.1.2026 § 8 Kotka stads och Pyttis kommuns uppdaterade taxa för granskning av täktplan samt tillsyn över täktverksamhet.

I § 1 i taxan hänvisas felaktigt till markanvändnings- och bygglagen, som upphörde att gälla 1.1.2026 när den nya bygglagen trädde i kraft. Den felaktiga § 1 har följande lydelse: Den som ansöker om tillstånd eller vidtar en åtgärd är med stöd av 23 § i marktäktslagen (555/81) samt 145 § i markanvändnings- och bygglagen (132/99) skyldig att för granskning av täktplan samt tillsyn över täktverksamhet samt andra uppgifter som ankommer på myndigheterna betala en avgift till kommunen enligt grunder som bestäms i kommunens taxa.

Det föreslås att taxan korrigeras så att hänvisningen till den föråldrade lagen stryks. I fortsättningen ska § 1 ha följande lydelse: Den som ansöker om tillstånd eller vidtar en åtgärd är med stöd av 23 § i marktäktslagen (555/81) skyldig att för granskning av täktplan samt tillsyn över täktverksamhet samt andra uppgifter som ankommer på myndigheterna betala en avgift till kommunen enligt grunder som bestäms i kommunens taxa.

Barnkonsekvensbedömning

1. Beslutet medför inga direkta och/eller långvariga konsekvenser för barns och ungas välbefinnande.

Beslutsförslag

Miljönämnden beslutar att godkänna den föreslagna korrigeringen avseende granskning av täktplan samt tillsyn över täktverksamhet och beslutar att taxan enligt bilaga 1 ska träda i kraft 1.4.2026 trots eventuellt överklagande.

Bilagor

Bilaga 24.1. Miljönämnden 29.1.2026, 1-2026-Protokollsutdrag-8.pdf

Bilaga 24.2. Korrigerad version av Kotka och Pyttis marktåktstaxa, miljövården, 2026

Föredragande

Miljödirektör Kati Halonen

Behandling av ärendet**Beslut**

Godkändes.

Verkställighet

- Miljötjänsterna/Maria Korhonen, Elina Lehtonen
- Registratorskontoret/författningsförteckning, avgifter och taxor
- Pyttis kommun

Anvisning om omprövningsbegäran (kommunallagen)

ANVISNING OM OMRÖVNINGSBEGÄRAN

Den som är missnöjd med detta beslut kan begära omprövning skriftligen.
I beslutet får ändring inte sökas genom besvär vid domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), samt
- av kommunmedlemmarna.

Tidsfrist för omprövningsbegäran

Begäran om omprövning ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska lämnas till registratorskontoret vid Kotka stad under tidsfristens sista dag före registratorskontoret stänger.

Dagen för delfåendet räknas på följande sätt:

Parten anses ha fått del av beslutet

- Om beslutet skickats som ett vanligt brev per post anses delfåendet ha ägt rum sjunde dagen efter postningsdagen, om inte annat framgår.
- Ett beslut som delgetts via vanlig elektronisk delgivning anses ha delfåtts tredje dagen efter att det elektroniska meddelandet sändes, om inte något annat visas.
- Om beslutet överlämnats till parten, partens ombud eller ett bud är dagen för delfåendet den dag då handlingen överlämnades.

- Om beslutet skickats per post med mottagningsbevis framgår dagen för delfåendet av mottagningsbeviset.
 - Om beslutet delgetts på något annat sätt till någon annan person än adressaten (mellanhandsdelgivning) anses adressaten ha delfått beslutet tredje dagen efter den dag delgivnings- eller mottagningsbeviset utvisar.
 - Om beslutet eller en kungörelse om att detsamma finns framlagt till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på myndighetens webbplats, anses delfåendet ha skett sjunde dagen efter den dag, då handlingen eller kungörelsen om att den finns framlagd till påseende införts i officiella tidningen eller kungörelsen anslagits på anslagstavla.
- En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.
- Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen för omprövningsbegäran infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får omprövning begäras den första vardagen därefter.

Form och innehåll i omprövningsbegäran

Begäran om omprövning ska göras skriftligen. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I omprövningsbegäran ska uppges:

- det beslut i vilket omprövning begärs
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs.

I omprövningsbegäran ska dessutom uppges namn på den som har upprättat omprövningsbegäran samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer.

Om omprövningsbeslutet får delges som ett elektroniskt meddelande ska också en e-postadress uppges som kontaktinformation.

Beställning av handlingar

Beslutet och tillhörande handlingar kan beställas hos Kotka stads registratorskontor.

Postadress: PB 205, 48101 Kotka

Besöksadress: Kustaankatu 2, 48100 Kotka

E-postadress: kirjaamo@kotka.fi

Telefon: 05 23450

Registratorskontoret har öppet måndag–fredag kl. 9–15.

Besvärmyndighetens kontaktuppgifter

Miljönämnden i Kotka

Kustaankatu 2, 48100 Kotka

PB 205, 48101 Kotka

Telefon: 05 234 50 (registratorskontoret)

E-post: kirjaamo@kotka.fi

Registratorskontorets öppettider: mån.–fre. kl. 9.00–15.00

25 § Upphandlingsbeslut om direktköp av mätinstrument för luftkvalitet

Beredare

Miljötekniker Timo Valkonen, tfn 044702 4809

Föredragningstext

Upphandlingen avser ett mätinstrument för luftkvalitet, alltså en partikelanalysator, och en dator med programvara som ska anslutas till mätstationen. Kotka stads enhet för miljötjänster kan i och med denna anskaffning av mätinstrument och programvara genomföra mätningar av luftkvaliteten i miljön på ett högklassigt sätt.

Kotka stads enhet för miljötjänster fortsätter mätningarna av luftkvaliteten i miljön i Kotka på det sätt som Meteorologiska institutet och före detta NTM-centralen rekommenderat. Mätningarna är i enlighet med statsrådets förordning 79/2017 kontinuerliga mätningar av luftkvaliteten. Vid mätstationen mäts partikelstorlekarna 10 mikrometer och 2,5 mikrometer, alltså inandningsbara partiklar och fina partiklar. Hittills har mätningarna gjorts med två separata instrument. Mätinstrumenten som används är föråldrade, det förekommer allt fler felsituationer och reservdelar är inte längre tillgängliga.

Det mätinstrument för luftkvaliteten som ska skaffas, Fidas 200 E, uppfyller kraven enligt standarderna EN 16450 och EN 15267 om kontinuerliga partikelmätningar. Instrumentet mäter de vanligaste partikelstorlekarna och är kompatibel med programmet Envistas/Envista ARM. För anslutning av mätinstrumentet skaffas till mätstationen en dator med ett datainsamlingsprogram, Envista Ultimate. Datorn har de kontakter som krävs för anslutning av mätinstrumenten.

Kotka stads enhet för miljötjänster har begärt ett anbud på mätinstrumentet Fidas 200 E och ett kompatibelt datainsamlingsprogram. Behovet av att uppgradera programmet har framkommit först i anbudsskedet, varför man har varit tvungen att täcka en del av datainsamlingsprogrammet med driftsekonombudgeten. Utrustningens anskaffningspris 32 500 € (moms 0 %) omfattar installation och ibruktagande av utrustningen samt användarutbildning. Anskaffningspriset med programmet Envista Ultimate är 38 620 € (moms 0 %).

Från en annan känd importör av mätinstrument för luftkvaliteten, Kontram Oy, har det begärts ett anbud på ett instrument med motsvarande egenskaper. Priset på mätinstrumentet som Kontram Oy erbjuder är 55 960 € (moms 0 %). För ibruktagning av instrumentet, alltså anslutning av instrumentet till datainsamlingssystemet faktureras 1 550 € (moms 0 %). I priserna ingår inte installation av utrustningen på mätstationen. Utöver detta instrument skulle man bli tvungen att skaffa en dator med ett program för insamling av mätdata från HNU Nordion.

Upphandlingen är en liten upphandling, med andra ord understiger dess värde det nationella tröskelvärdet för varuupphandlingar som är 60 000 € (upphandlingslag 25 §). I upphandlingen iakttas Kotka stads anvisningar för små upphandlingar, regelsamling 2019 nr 7.

Anvisningen för små upphandlingar gör det möjligt att göra små upphandlingar som direktköp, om "varan eller tjänsten inte kan skaffas från en avtalsleverantör eller stadens centrallager, endast en leverantör kan erbjuda den produkt eller tjänst som skaffas, upphandlingen måste ske under ytterst brådskande former på grund av orsaker som inte är beroende av den upphandlande enheten eller om det är motiverat och ändamålsenligt att göra upphandlingen som direktköp på grund av särskilda skäl kopplade till föremålet för upphandlingen".

Det är motiverat och ändamålsenligt att göra denna upphandling som direktköp på grund av de särskilda kraven som gäller för mätinstrumentet och datainsamlingsprogrammet och eftersom tillgången på sådana instrument som uppfyller kraven är begränsad. Envidas-programvaror importeras av HNU-Nordion Ltd Oy.

Partikelanalysatorn Fidas 200 E uppfyller kraven enligt standarderna EN 16450 och EN 15267 om kontinuerliga mätningar. Utrustningen har fått bra resultat i nationella jämförande mätningar som ordnats av Meteorologiska institutet och används i flera kommuner. HNU Nordion Ltd Oy är en pålitlig aktör som bedrivit verksamhet i branschen under en lång tid. Företaget har täckande stöd- och servicetjänster med kort responstid.

Programmet som ska skaffas till mätstationen, Envista Ultimate, samlar in och lagrar mätresultatet som fås från partikelanalysatorn i minnet på datorn vid mätstationen. Datainsamlingsprogrammet som finns vid mätstationen måste vara kompatibelt med de mätinstrument som används och den nuvarande väderstationen. Dessutom måste programmet vara kompatibelt med programmet Envista ARM som används på kontoret vid enheten för miljötjänster och databasen på denna.

Datorn för luftkvalitet på kontoret samlar in de luftkvalitets- och väderdata som kommer från mätstationen. På datorn finns sedan tidigare det kostsamma programmet för hantering och rapportering av mätdata, Envista ARM. Programmet används för hantering av mätdata, skapande av rapporter och sändning av mätresultat i realtid till Meteorologiska institutet. Mätdata om luftkvaliteten publiceras på Meteorologiska institutets webbplats.

Kostnaderna för partikelanalysatorn 32 500 € samt datorn för mätstationen 1 720 € och för överföring av mätdata 480 € täcks med ett investeringsanslag om 35 000 €. Kostnaderna för datainsamlingsprogrammet 3 920 € täcks från driftsekonomin för luftkvalitet, posterna planerings- och modelleringstjänster samt teletjänster.

Kostnaden bokförs på kostnadsställe 1311, cirkulationskod 13009900.

Barnkonsekvensbedömning

1. Beslutet medför inga direkta och/eller långvariga konsekvenser för barns och ungas välbefinnande.

Beslutsförslag

Miljönämnden beslutar att skaffa från HNU Nordion Ltd Oy en partikelanalysator och ett datainsamlingssystem i enlighet med anbudet daterat 3.2.2026.

Bilagor

Bilaga 25.1. Anbud på instrument för partikelmätning Kontram, miljövården, 2026

Bilaga 25.2. Anbud på mätinstrument och program HNU, miljövården, 2026

Föredragande

Miljödirektör Kati Halonen

Behandling av ärendet

Anförande gjordes av medlem Tiina Helle.

Beslut

Godkändes.

Verkställighet

Utdrag: info@hnunordion.fi, leevi.kormano@kontram.fi

Besvärсанvisning i upphandlingar som understiger det nationella tröskelvärdet

En part som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring i beslutet genom att framställa ett yrkande på upphandlingsrättelse eller en omprövningsbegäran enligt kommunallagen eller både och.

I denna anvisning beskrivs båda rättsmedlen.

1. ANVISNING OM YRKANDE PÅ UPPHANDLINGSRÄTTELSE

Rätt att yrka på upphandlingsrättelse

I upphandlingar som understiger det nationella tröskelvärdet kan den som är missnöjd med ett beslut om fattats av en kommunal tjänsteinnehavare eller med något annat avgörande i upphandlingsförfarandet framställa till den upphandlande enheten ett sådant yrkande på upphandlingsrättelse som avses i 132 § och 133 § i lagen om offentlig upphandling och koncession på det sätt som anges i 135 § i samma lag.

Yrkande på upphandlingsrättelse kan framställas till den upphandlande enheten skriftligt av en anbudsgivare som deltagit i anbuds-förfarandet eller av en kandidat som har inlämnat en anbudsansökan, alltså den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part).

Tidsfrist för yrkande på upphandlingsrättelse

En part ska framställa yrkande inom 14 dagar efter det att den har fått del av den upphandlande enhetens beslut eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet.

Parten anses ha fått del av beslutet

Om beslutet skickats som ett vanligt brev per post anses delfåendet ha ägt rum sjunde dagen efter postningsdagen, om inte annat framgår.

Ett beslut som delgetts via vanlig elektronisk delgivning anses ha delfåtts tredje dagen efter att det elektroniska meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Om beslutet överlämnats till parten, partens ombud eller ett bud är dagen för delfåendet den dag då handlingen överlämnades.

Om beslutet skickats per post med mottagningsbevis framgår dagen för delfåendet av mottagningsbeviset.

Om beslutet delgetts på något annat sätt till någon annan person än adressaten (mellanhandsdelgivning) anses adressaten ha delfått beslutet tredje dagen efter den dag delgivnings- eller mottagningsbeviset utvisar.

Om beslutet eller en kungörelse om att detsamma finns framlagt till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på myndighetens webbplats, anses delfåendet ha skett sjunde dagen efter den dag, då handlingen eller kungörelsen om att den finns framlagd till påseende införts i officiella tidningen eller kungörelsen anslagits på anslagstavla.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för rättelseyrkande. Om tidsfristens sista dag infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, kan upphandlingsrättelse yrkas den första vardagen därefter.

Form och innehåll i yrkande på upphandlingsrättelse

Yrkande på upphandlingsrättelse anhängiggörs skriftligt genom att meddela:

- det beslut i vilket rättelse yrkas
- vilken rättelse som yrkas
- på vilka grunder rättelse yrkas.

Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

Av yrkandet ska också framgå namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för att ärendet ska kunna handläggas. Om talan för den som yrkar på rättelse förs av personens lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har upprättat rättelseyrkande, ska även namnet på denna person och nödvändig kontaktinformation uppges i rättelseyrkandet.

Till yrkandet på upphandlingsrättelse ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Myndighet hos vilken upphandlingsrättelse yrkas

Kontaktinformationen till den myndighet hos vilken upphandlingsrättelse yrkas är följande:

Kotka stad

[Enhetens namn]

PB 205, 48101 Kotka

kirjaamo@kotka.fi

2. ANVISNING FÖR OMRÖVNINGSBEGÄRAN ENLIGT KOMMUNALLAGEN

Den som är missnöjd med detta beslut kan begära omprövning skriftligen. I beslutet får ändring inte sökas genom besvär vid domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras

av den kommunmedlem som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part).

Tidsfrist för omprövningsbegäran

Begäran om omprövning ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska lämnas till registratorskontoret vid Kotka stad under tidsfristens sista dag före registratorskontoret stänger.

Parten anses ha fått del av beslutet

Om beslutet skickats som ett vanligt brev per post anses delfåendet ha ägt rum sjunde dagen efter postningsdagen, om inte annat framgår.

Ett beslut som delgetts via vanlig elektronisk delgivning anses ha delfåtts tredje dagen efter att det elektroniska meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Om beslutet överlämnats till parten, partens ombud eller ett bud är dagen för delfåendet den dag då handlingen överlämnades.

Om beslutet skickats per post med mottagningsbevis framgår dagen för delfåendet av mottagningsbeviset.

Om beslutet delgetts på något annat sätt till någon annan person än adressaten (mellanhandsdelgivning) anses adressaten ha delfått beslutet tredje dagen efter den dag delgivnings- eller mottagningsbeviset utvisar.

Om beslutet eller en kungörelse om att detsamma finns framlagt till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på myndighetens webbplats, anses delfåendet ha skett sjunde dagen efter den dag, då handlingen eller kungörelsen om att den finns framlagd till påseende införts i officiella tidningen eller kungörelsen anslagits på anslagstavla.

En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen för omprövningsbegäran infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får omprövning begäras den första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Kontaktinformationen till den myndighet hos vilken omprövning begärs är följande:

Kotka stad

[nämnd]

PB 205, 48101 Kotka

kirjaamo@kotka.fi

Form och innehåll i omprövningsbegäran

Begäran om omprövning ska göras skriftligen. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I omprövningsbegäran ska uppges:

det beslut i vilket omprövning begärs

hurdan omprövning som begärs på vilka grunder omprövning begärs.

I omprövningsbegäran ska dessutom uppges namn på den som har upprättat omprövningsbegäran samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer. Om omprövningsbeslutet får delges som ett elektroniskt meddelande ska också en e-postadress uppges som kontaktinformation.

DELGIVNING

Protokollet har gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet 23.3.2026.

I besväransvisningarna som skickas till parten antecknas datumet för sändning:

Beslutet har delgetts parten med ett brev, som sändes X

Beslutet har delgetts parten med ett e-postmeddelande, som sändes 23.3.2026

Besvärsmyndighetens kontaktuppgifter

Miljönämnden i Kotka

Kustaankatu 2, 48100 Kotka

PB 205, 48101 Kotka

Telefon: 05 234 50 (registratorskontoret)

E-post: kirjaamo@kotka.fi

Registratorskontorets öppettider: mån.–fre. kl. 9.00–15.00

26 § Övriga ärenden (gemensamma)

Behandling av ärendet

Anförande gjordes av Tiina Helle, i anslutning till uppdatering av verksamhetsstadgan.

Beslut

Förbud mot att söka ändring

I detta beslut får omprövning inte begäras, eftersom beslutet gäller ärendets beredning eller verkställighet.

Tillämplig bestämmelse: Kommunallagen 136 §.